

วารสารอิเล็กทรอนิกส์
ทางการศึกษา

OJED, Vol. 12, No. 2, 2017, pp. 431 - 444

OJED

An Online Journal
of Education

<http://www.edu.chula.ac.th/ojed>

การศึกษาสภาพการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนหลักสูตรสองภาษา (ไทย-จีน)
ในสังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร

A STUDY OF THE OPERATION OF IN SCHOOL SUPERVISION IN BILINGUAL SCHOOL
(THAI-CHINESE) UNDER BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION

ลาวัลย์ สอดศรี *

Lawan Sodsi

ปัญญา อัครพุทธิพงษ์ **

Panya Akkaraputtapong, M.Ed

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนหลักสูตรสองภาษา (ไทย-จีน) ในสังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ผู้ให้ข้อมูลคือ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และครูผู้สอน จากโรงเรียนหลักสูตรสองภาษา (ไทย-จีน) ในสังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร 14 โรงเรียน โดยผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 112 คน เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) และแบบปลายเปิด (Open ended) จำนวน 1 ฉบับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่และการหาค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า 1) ด้านการวางแผนการนิเทศภายใน มีการตรวจสอบสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการการนิเทศภายในจากครูผู้สอน โดยมีการจัดลำดับความสำคัญของข้อมูลเพื่อให้มีความสอดคล้องกับนโยบายของต้นสังกัด และกำหนดเป้าหมายทางเลือกในการปฏิบัติงานโดยความร่วมมือของผู้บริหารและครูผู้สอน รวมทั้งมีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานนิเทศภายในตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ 2) ด้านการดำเนินการนิเทศ มีการประชุมชี้แจงเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของโครงการโดยผู้บริหารโรงเรียน มีการเลือกกิจกรรมนิเทศด้วยกิจกรรมการเยี่ยมชั้นเรียน การติดตามการดำเนินการนิเทศภายในโดยผู้บริหาร สร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานด้วยการกล่าวชมเชยต่อหน้าที่ประชุม 3) ด้านการประเมินผลการนิเทศ มีการประเมินผลก่อนการปฏิบัติโดยหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้วัดความเข้าใจของครูผู้สอนเกี่ยวกับการนิเทศภายใน ประเมินระหว่างการปฏิบัติโดยครูผู้สอนด้วยวิธีการสอบถาม และประเมินหลังการปฏิบัติโดยผู้บริหารโรงเรียนและผู้รับผิดชอบโครงการโดยใช้แบบประเมินโครงการ

* นิสิตมหาบัณฑิตสาขาวิชานิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ที่อยู่ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail Address: nanny_lawan@hotmail.com

** อาจารย์ประจำสาขาวิชาสาขาวิชานิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail Address: Panya.A@chula.ac.th

ISSN1905-4491

Abstract

The purpose of this research was to study of in-school supervision in bilingual schools (Thai-Chinese) under Bangkok Metropolitan Administration. The population were deputy Director of Academic Affairs Section, Head of Academic Affairs Section, Head of Learning Development Section and instructors; totally 112 participants from 14 bilingual schools (Thai - Chinese). The research instrument was a questionnaire in checklist and open-ended format. The data was analyzed using frequency distribution and percentage.

The findings revealed as following: 1) At the planning stage: There was a survey of current condition, trouble and needs for in-school supervision from teacher. The information was prioritized to comply with the policy of original affiliation, and the operational target was defined by the cooperation of the director and teachers, Internal supervision committees were assigned in each subject area. 2) At the preparation stage: There was a meeting to clarify purpose of project by the director and a classroom visit was selected as the supervision activity. Supervisory operation was followed up by the director in which good performers would be praised in the meeting for encouragement. 3) At the evaluation stage: A pre-supervision was assessed by Head of subject area examining instructor's comprehension about internal supervision. The assessment during the conductive was defined by instructors being interviewed and post-supervision was assessed by the director and those who are responsible for the project using project evaluation form.

คำสำคัญ: โรงเรียนหลักสูตรสองภาษา/ การนิเทศภายในโรงเรียน

KEYWORDS: BILINGUAL SCHOOL/ IN-SCHOOL SUPERVISION

บทนำ

จากสภาพยุคโลกาภิวัตน์ที่มีการเชื่อมโยงด้านการค้าและการลงทุน การขยายตัวด้านเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยีและวัฒนธรรมอย่างรวดเร็วของประเทศไทย ทำให้ตลาดแรงงานในอนาคตต้องการคนที่มี ความสามารถด้านภาษาจีน ส่งผลให้ความต้องการด้านการศึกษาภาษาจีนมีมากขึ้น ทั้งนี้ กัลปพฤกษ์โชคศิริ โชคดีมีสุข (2558) กล่าวว่า ภาษาจีนมีบทบาทอย่างมากทั้งต่อภูมิภาคเอเชียอาคเนย์และต่อภูมิภาคอื่น ๆ ของ โลก ดังจะเห็นได้จากการที่องค์การสหประชาชาติได้จัดให้ภาษาจีนกลางเป็นหนึ่งในห้าภาษาหลักที่ใช้ ในการติดต่อสื่อสารขององค์การสหประชาชาติ นอกจากนี้ อดิภา พิสนธ์ (2555) ยังได้กล่าวถึงความสำคัญ ของภาษาจีนกลาง ในเวทีโลกไว้ว่าภาษาจีนในปัจจุบันมีความสำคัญเป็นภาษาต่างประเทศอันดับต้น ๆ ที่ได้รับความสนใจจากผู้เรียนด้านภาษาในหลายประเทศทั่วโลกไม่น้อยไปกว่าภาษาสำคัญอื่น ๆ เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส ภาษาอาหรับหรือภาษาญี่ปุ่น ซึ่งสอดคล้องกับ กุณติกา พัทธชานนท์ (2556) ที่กล่าวว่า ปัจจุบัน ภาษาจีนได้ทวีความสำคัญขึ้นเรื่อย ๆ ทั้งในแง่ของการติดต่อสื่อสารและการทำธุรกิจ ปัจจัยเรื่องขนาดของ ประเทศและจำนวนประชากร ทำให้ภาษาจีนเป็นภาษาที่มีคนใช้มากที่สุดในโลก ประกอบกับนโยบายปฏิรูป เศรษฐกิจและการเปิดประเทศในยุคผู้นำใหม่ เช่น การเข้าเป็นสมาชิกองค์การการค้าโลก (WTO) ซึ่งทำให้จีน

เป็นประเทศที่มีโอกาสทางธุรกิจสูง เป็นตลาดการค้าที่ใหญ่อันดับต้น ๆ และมีแนวโน้มการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างมาก นอกจากนี้รัฐบาลนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร เล็งเห็นความสำคัญจึงได้กำหนดให้ภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศภาษาที่สองสำหรับคนไทย จึงปฏิเสธไม่ได้ว่าการรู้ภาษาจีนย่อมมีประโยชน์อย่างยิ่ง คนที่สามารถใช้ภาษาจีนในการติดต่อสื่อสารได้คล่องแคล่ว ก็เท่ากับมีเครื่องมือชิ้นสำคัญที่จะนำไปสู่การสร้างความสัมพันธ์ การประกอบอาชีพ การขยายโอกาสทางธุรกิจ และการศึกษาหาความรู้ในวิทยาการแขนงต่าง ๆ โรงเรียนจึงควรมีการสอนภาษาจีน

สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร เป็นหน่วยงานที่ดูแลการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานครซึ่งมีบทบาทหน้าที่ในการสนับสนุนให้มีการจัดการศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมีคุณภาพ เพื่อให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ที่สูงขึ้นเมื่อเทียบกับนานาชาติ โดยสนับสนุนให้นักเรียน เกิดการเรียนรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของกระแสสังคมโลกได้อย่างมั่นใจ พร้อมเข้าสู่สังคมอาเซียนได้อย่างภาคภูมิใจ นอกจากนี้ยังส่งเสริมให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมกันสนับสนุนให้เกิดการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ เกิดความหลากหลายต่อเนื่องสร้างประสบการณ์ตรง เปิดโอกาสให้เด็กไทยได้เรียนรู้ และปฏิบัติจริงอีกด้วย ทั้งนี้สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร เล็งเห็นความสำคัญของการใช้ภาษาจีนในสถานศึกษา จึงมีนโยบายให้โรงเรียนที่มีความพร้อมแจ้งความประสงค์เข้าร่วมโครงการโรงเรียนหลักสูตรสองภาษา (ไทย-จีน) โดยพิจารณาผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ ให้ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเป็นรูปธรรม ให้สามารถใช้ภาษาจีนในการสื่อสารได้เพิ่มขึ้น เพื่อเป็นการสนับสนุนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และเป็นการพัฒนาประเทศ โครงการดังกล่าวเริ่มดำเนินการตั้งแต่ปีการศึกษา 2547 และในปัจจุบันมีโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการทั้งสิ้น 14 โรงเรียน โรงเรียนดังกล่าวจะมีการจัดทำหลักสูตรเป็นภาษาจีนและจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาจีนเป็นสื่อใน 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ คือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศภาษาจีน กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ และกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา รวมทั้งกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยมีครูคนจีนและครูคนไทยสอนร่วมกัน (co-teaching) ซึ่งครูคนไทยจะสร้างบรรยากาศของการเรียนรู้และให้ความช่วยเหลือนักเรียน รวมถึงการให้คำปรึกษาและหาแนวทางแก้ไขหรือพัฒนาศักยภาพนักเรียน ตลอดจนจัดกิจกรรมเสริมการเรียนรู้เสริมประสบการณ์การใช้ภาษาให้นักเรียนได้ฝึกและแสดงความสามารถอย่างหลากหลาย

การดำเนินการนิเทศ เป็นภารกิจสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาที่เปรียบเสมือนหัวใจของการบริหารโรงเรียน โรงเรียนเป็นหน่วยงานหรือองค์กรหนึ่งที่มีคณะบุคคลทำงานเป็นกลุ่ม โดยมุ่งไปสู่เป้าหมายเดียวกัน คือ คุณภาพนักเรียน กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน จึงเป็นขั้นตอนที่โรงเรียนควรนำมาปรับใช้ตามศักยภาพของผู้บริหารสถานศึกษาแต่ละโรงเรียน หรือผู้นิเทศจะต้องเป็นผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลง (Change Agent) ที่จะพัฒนางานให้มีผลสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้นักวิชาการทางการศึกษา จูไรรัตน์ สุตรุ่ง (2557) กล่าวว่า การดำเนินการนิเทศในโรงเรียนอย่างเป็นระบบจะต้องมีการจัดโครงสร้างหรือสายงานที่ชัดเจน เพื่อให้ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบดูแลเกี่ยวกับการนิเทศภายใน ประสานงานได้อย่างถูกต้อง มีการกำหนดภาระหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติ รวมทั้งการวางแผนการนิเทศ กำกับติดตาม การดำเนินการนิเทศให้เป็นไปตาม

แผนและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งโครงสร้างงานนิเทศอาจมีความแตกต่างกันไปตามบริบทของแต่ละโรงเรียน โดยมีนักวิชาการศึกษาค้นคว้าได้เสนอขั้นตอนกระบวนการของงานนิเทศภายในดังนี้

สัจ จุฑานันท์ (อ้างถึงใน จุไรรัตน์ สุดรุ่ง, 2557) ได้เสนอขั้นตอนกระบวนการนิเทศการศึกษาที่ใช้ในการบริหารงานแบบไทย ซึ่งเหมาะกับสภาพสังคมไทยมีชื่อว่า PIDRE โดยมีกระบวนการดังนี้

ขั้นที่ 1 วางแผนการนิเทศ (Planning) เป็นขั้นที่ผู้บริหาร ผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศจะประชุมปรึกษาหารือ เพื่อให้ได้มาซึ่งปัญหาความต้องการ ความจำเป็นในอันที่จะต้องมีการวางแผนร่วมกัน

ขั้นที่ 2 ให้ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน (Informing) ให้ความรู้ในสิ่งที่จะทำเป็นขั้นตอน โดยให้ความรู้ความเข้าใจถึงสิ่งที่จะดำเนินการ

ขั้นที่ 3 ลงมือปฏิบัติงาน (Doing) มีผู้กระทำ 3 ฝ่าย คือ ผู้รับการนิเทศ ผู้ให้การนิเทศ และผู้สนับสนุนการนิเทศ

ขั้นที่ 4 สร้างเสริมกำลังใจ (Reinforcing) เพื่อให้ผู้รับการนิเทศเกิดความมั่นใจและพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ขั้นนี้อาจจะดำเนินไปพร้อม ๆ กับที่ผู้รับการนิเทศกำลังปฏิบัติงานอยู่ หรือการปฏิบัติงานได้เสร็จสิ้นลงไปแล้วก็ได้

ขั้นที่ 5 ประเมินผลการนิเทศ (Evaluating) เป็นขั้นที่ผู้นิเทศกำลังทำการประเมินผลการดำเนินงานที่ผ่านไปแล้วว่าเป็นอย่างไร หลังจากการประเมินผลการนิเทศพบว่ามีปัญหา หรืออุปสรรคอย่างหนึ่งอย่างใดที่ทำให้การดำเนินการไม่ได้ ก็ต้องทำการปรับปรุงแก้ไข

Harris (1985) ได้กล่าวถึงกระบวนการนิเทศการศึกษา 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. การประเมินเบื้องต้น (Assessing) เป็นการศึกษาข้อมูลในเบื้องต้นในด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษาเพื่อนำไปสู่การพิจารณาความจำเป็นในการเปลี่ยนแปลง เช่น ทำการศึกษาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของส่วนต่าง ๆ ที่เป็นอยู่ในองค์กร สังเกตและวิเคราะห์อย่างละเอียดเกี่ยวกับส่วนต่าง ๆ ในองค์กรและประเมินผลการปฏิบัติเพื่อกำหนดเป้าหมายการพัฒนา

2. การจัดลำดับความสำคัญ (Prioritizing) เป็นกระบวนการในการกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ ของการดำเนินงาน และกิจกรรมตามลำดับความสำคัญ

3. การออกแบบการนิเทศการศึกษา (Designing) เป็นกระบวนการของการออกแบบ และการวางแผน ดำเนินการนิเทศหรือจัดทำแผนโครงการนิเทศการศึกษาเพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง

4. การจัดสรรทรัพยากร (Allocating resources) เป็นกระบวนการในการจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่ และการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคลให้เกิดประโยชน์สูงสุด

5. การประสานงานในการดำเนินการนิเทศ (Coordinating) เป็นกระบวนการของการประสานงานและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคคลในการร่วมงาน เวลา วัสดุอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้มีความเหมาะสมเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6. การอำนวยความสะดวกหรือการสั่งการ (Directing) เป็นกระบวนการของการสนับสนุนให้การดำเนินการนิเทศจัดกิจกรรมต่างๆ ให้สอดคล้องเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงที่ประสบผลสำเร็จ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550) ได้นำวงจรเดมมิง (Deming circle) หรือโดยทั่วไปนิยมเรียกกันว่า P-D-C-A มาใช้ในการดำเนินการนิเทศการศึกษา โดยมีขั้นตอนที่สำคัญ 4 ขั้นตอนคือ

1. การวางแผน (P-Planning) ประกอบด้วย
 - 1.1 การจัดระบบข้อมูลสารสนเทศ
 - 1.2 การกำหนดจุดพัฒนาการนิเทศ
 - 1.3 การจัดทำแผนการนิเทศ
 - 1.4 การจัดทำโครงการนิเทศ
2. การปฏิบัติตามแผน (D-Do) ประกอบด้วย
 - 2.1 การปฏิบัติตามขั้นตอนตามแผน/ โครงการ
 - 2.2 การกำกับติดตาม
 - 2.3 การควบคุมคุณภาพ
 - 2.4 การรายงานความก้าวหน้า
 - 2.5 การประเมินความสำเร็จเป็นระยะ ๆ
3. การตรวจสอบ/ ประเมินผล (C-Check) ประกอบด้วย
 - 3.1 กำหนดกรอบการประเมิน
 - 3.2 จัดหา/ สร้างเครื่องมือประเมิน
 - 3.3 เก็บรวบรวมข้อมูล
 - 3.4 วิเคราะห์ข้อมูล
 - 3.5 สรุปผลการประเมิน
4. การปรับปรุงแก้ไข (A-Act) ประกอบด้วย
 - 4.1 จัดทำรายงานผลการนิเทศ
 - 4.2 นำเสนอผลการนิเทศและเผยแพร่
 - 4.3 พัฒนาอย่างต่อเนื่อง

จากกระบวนการดำเนินการนิเทศภายในตามแนวทางของนักวิชาการและหน่วยงานทางการศึกษาข้างต้นจะพบว่า ขั้นตอนกระบวนการดำเนินการนิเทศภายในจะประกอบไปด้วยขั้นตอนสำคัญ 3 ขั้นตอนคือ ขั้นตอนการวางแผนการนิเทศ ขั้นตอนการดำเนินการนิเทศ และขั้นตอนการติดตามประเมินผลการนิเทศสามารถนำไปใช้พัฒนาองค์กรด้วยการจัดการนิเทศภายในโรงเรียนเพื่อให้เกิดความสำเร็จของการจัดการศึกษา

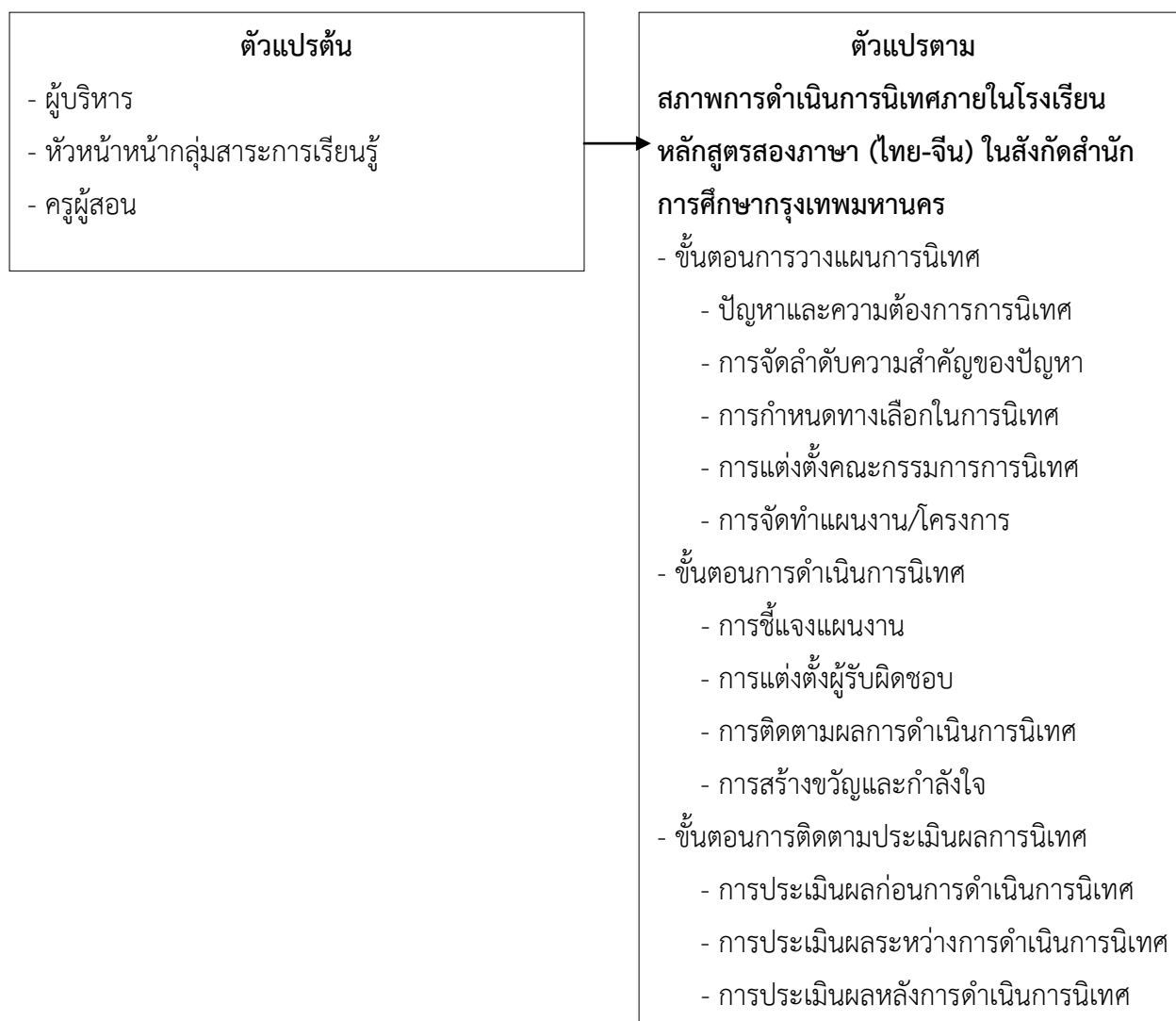
จากรายงานผลสัมฤทธิ์การสอบวัดระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานชาติ O-NET ปีการศึกษา 2558 ของโรงเรียนหลักสูตรสองภาษา (ไทย-จีน) ในสังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ที่มีการจัดการเรียนการสอนถึงระดับประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่าส่วนใหญ่ผลสัมฤทธิ์ผู้เรียนจากการวัดระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานชาติ O-NET ปีการศึกษา 2558 อยู่ในเกณฑ์คุณภาพที่ดี ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาสภาพ

การดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนหลักสูตรสองภาษา (ไทย-จีน) ในสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ซึ่งข้อมูลจากการวิจัยจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการวางแผนการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียนสองภาษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และจะส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนสองภาษามีคุณภาพดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินการนิเทศภายใน โรงเรียนหลักสูตรสองภาษา(ไทย-จีน) ในสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการศึกษาสภาพการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนหลักสูตรสองภาษา (ไทย-จีน) ในสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ซึ่งมีขอบเขตการวิจัยดังนี้

1. ขอบเขตด้านประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ โรงเรียนหลักสูตรสองภาษา (ไทย-จีน) ในสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 14 โรงเรียน โดยมีผู้ให้ข้อมูลในแต่ละโรงเรียนจำนวน 8 คน ได้แก่ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีน) ศิลปะ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสุขศึกษาและพลศึกษา และครูผู้สอน จำนวน 1 คน โดยการใช้การสุ่มแบบเจาะจง รวมจำนวนผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 112 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา การศึกษาครั้งนี้มุ่งทำการศึกษาสภาพการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนหลักสูตรสองภาษา (ไทย-จีน) ในสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร โดยผู้วิจัยได้ศึกษาตามแนวคิดการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียนของ Harris (1985) สัจด์ อุทรานันท์ (อ้างถึงใน จุไรรัตน์ สุดรุ่ง, 2557) และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550) จากนั้นทำการสังเคราะห์เป็นกรอบของการวิจัยดังนี้

1. ขั้นตอนการวางแผนการนิเทศภายในโรงเรียน
2. ขั้นตอนการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน
3. ขั้นตอนการติดตามประเมินผล

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีน) ศิลปะ (ทัศนศิลป์) คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสุขศึกษาและพลศึกษา และครูผู้สอน จากโรงเรียนหลักสูตรสองภาษา (ไทย-จีน) สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร 14 โรงเรียน จำนวนผู้ให้ข้อมูลจำนวนทั้งสิ้น 112 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในงานวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) และแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open-ended) แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้ข้อมูล

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาสภาพการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนหลักสูตรสองภาษา (ไทย-จีน) ในสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผนการนิเทศภายใน ด้านการดำเนินงานนิเทศภายในและด้านการประเมินผลการนิเทศภายใน

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยดำเนินการเป็นขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ทำการศึกษาแนวคิด หลักการ ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการนิเทศภายใน เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือการวิจัย

2. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาประมวลเพื่อกำหนดโครงสร้างของเครื่องมือในการวิจัย โดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา

3. สร้างเครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถามจำนวน 1 ฉบับ ตามขอบข่ายและเนื้อหาที่กำหนดโดยครอบคลุมกรอบแนวคิดและขอบข่ายของงานวิจัย

4. นำแบบสอบถามของการวิจัยที่สร้างเสร็จ เสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจและขอคำแนะนำ เพื่อทำการปรับปรุงแก้ไข

5. จัดทำเครื่องมือในการวิจัยฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือจากสาขาวิชานิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีน) ศิลปศึกษา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 14 โรงเรียน

2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามของการวิจัยพร้อมกับหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยทางไปรษณีย์ไปยังโรงเรียนหลักสูตรสองภาษา (ไทย-จีน) ในสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 14 โรงเรียน

3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล มีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และการหาค่าร้อยละ และเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนหลักสูตรสองภาษา (ไทย-จีน) ในสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และการหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า โรงเรียนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนที่มีขนาดกลาง คิดเป็นร้อยละ 41.07 ตำแหน่งของผู้ที่ตอบแบบสอบถามในการวิจัยส่วนใหญ่เป็นหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ คิดเป็นร้อยละ 70.53 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อายุ 41.45 ปี คิดเป็นร้อยละ 26.78 ส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามมีประสบการณ์ในการทำงาน 1-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 38.39 และวุฒิการศึกษาสูงสุดปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 70.53

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนหลักสูตรสองภาษา (ไทย-จีน) ในสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร

ด้านการวางแผนการนิเทศภายใน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการวางแผนการนิเทศภายในโรงเรียนหลักสูตรสองภาษา (ไทย-จีน) ในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการกรุงเทพมหานครพบว่า ข้อมูลที่ใช้ในการสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการการนิเทศภายในส่วนใหญ่พบว่า เป็นความต้องการของครูผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 52.67 โดยส่วนใหญ่พบว่า ศึกษาจากผลการสังเกตการปฏิบัติงานของครูผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 61.60 ผู้ดำเนินการนิเทศส่วนใหญ่พบว่า เป็นหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และครูผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 57.14 ในการดำเนินการจัดลำดับความสำคัญของข้อมูล ส่วนใหญ่พบว่า จัดลำดับเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายต้นสังกัด คิดเป็นร้อยละ 30.35 วิธีการในการจัดลำดับความสำคัญของข้อมูลส่วนใหญ่พบว่า ใช้การประชุม คิดเป็นร้อยละ 52.67 ผู้ที่มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาและกำหนดทางเลือกในการปฏิบัติงานส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 50 วิธีการในการวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาส่วนใหญ่พบว่า ใช้การประชุมและการปรึกษาหารือกับผู้ที่เกี่ยวข้อง คิดเป็นร้อยละ 48.21 ในการพิจารณาทางเลือกในการแก้ปัญหาส่วนใหญ่พบว่า พิจารณาจากความเป็นไปได้ในการแก้ปัญหา คิดเป็นร้อยละ 57.14 ผู้ที่มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายและทางเลือกในการปฏิบัติงานส่วนใหญ่พบว่า เป็นผู้อำนวยการโรงเรียนและครูผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 55.35 ผู้ที่แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานนิเทศภายในส่วนใหญ่พบว่า เป็นผู้อำนวยการโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 63.39 วิธีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานนิเทศภายในส่วนใหญ่จะพบว่า ออกหนังสือเป็นลายลักษณ์อักษร คิดเป็นร้อยละ 62.5 ในการพิจารณาคณะกรรมการดำเนินการนิเทศภายในส่วนใหญ่พบว่า เป็นผู้ที่มิตำแหน่งหน้าที่ตามสายงานบริหาร คิดเป็นร้อยละ 54.46 ส่วนการจัดโครงสร้างของคณะกรรมการดำเนินการนิเทศภายในส่วนใหญ่พบว่า จัดตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ คิดเป็นร้อยละ 41.96 บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการดำเนินงานนิเทศภายในส่วนใหญ่พบว่า มีหน้าที่รายงานผลการดำเนินงานนิเทศให้กับผู้บริหาร คิดเป็นร้อยละ 45.53 ผู้รับผิดชอบการจัดทำแผนงาน/โครงการนิเทศภายในส่วนใหญ่พบว่า เป็นผู้อำนวยการโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 40.17 ผู้รับผิดชอบในการจัดลำดับความสำคัญของโครงการนิเทศภายในส่วนใหญ่พบว่า เป็นผู้อำนวยการโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 46.42 นโยบายในการจัดทำแผนงาน/โครงการนิเทศภายในส่วนใหญ่พบว่า แผนงานจัดทำให้สอดคล้องกับนโยบายต้นสังกัด คิดเป็นร้อยละ 44.46 วิธีการจัดทำโครงการนิเทศภายในส่วนใหญ่พบว่า ใช้การประชุม สำรวจปัญหาและความต้องการของครูผู้สอนในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ คิดเป็นร้อยละ 42.85 การกำหนดขั้นตอนการวางแผนโครงการนิเทศภายในส่วนใหญ่พบว่า จัดทำตามปฏิทินการปฏิบัติงาน คิดเป็นร้อยละ 55.35 วิธีการจัดลำดับความสำคัญของโครงการนิเทศภายในส่วนใหญ่พบว่า ใช้การประชุมปรึกษากับครูผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 55.35 ช่วงเวลาในการดำเนินการจัดทำโครงการนิเทศภายในส่วนใหญ่ พบว่า อยู่ระหว่างภาคเรียนที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 41.96 ระยะเวลาในการปฏิบัติงานของแต่ละโครงการส่วนใหญ่พบว่า ใช้เวลา 1 ปีการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 40.17

ด้านการดำเนินงานนิเทศภายใน

ด้านการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนหลักสูตรสองภาษา (ไทย-จีน) ผู้รับผิดชอบในการทำความเข้าใจเรื่องการปฏิบัติการนิเทศ การเก็บข้อมูล วิธีการประเมินและสรุปผลการนิเทศให้คณะกรรมการดำเนินการนิเทศภายในให้มีความเข้าใจตรงกันส่วนใหญ่พบว่า เป็นผู้อำนวยการ คิดเป็นร้อยละ 39.28 เรื่องที่โรงเรียนได้ชี้แจงส่วนใหญ่พบว่า เป็นการชี้แจงเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของโครงการ คิดเป็นร้อยละ 41.95 วิธีการชี้แจงส่วนใหญ่พบว่า เป็นการประชุมชี้แจง คิดเป็นร้อยละ 54.41 ช่วงระยะเวลาในการดำเนินการชี้แจงส่วนใหญ่พบว่า อยู่ในระหว่างภาคเรียนที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 33.14 จำนวนครั้งในการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในส่วนใหญ่พบว่า 1-2 ครั้ง/ปี คิดเป็นร้อยละ 37.5 ช่วงเวลาที่โรงเรียนได้ดำเนินการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในส่วนใหญ่พบว่า อยู่ระหว่างภาคเรียนที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 41.07 โดยมีผู้รับผิดชอบในการกำหนดกิจกรรมการนิเทศภายในส่วนใหญ่พบว่า เป็นครูผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 39.28 วิธีการกำหนดกิจกรรมการนิเทศภายในส่วนใหญ่พบว่า มีการกำหนดตามความเหมาะสมของกิจกรรมในแต่ละสถานการณ์ คิดเป็นร้อยละ 52.67 กิจกรรมในการนิเทศภายในที่เหมาะสมกับการพัฒนาของครูส่วนใหญ่พบว่า โรงเรียนใช้กิจกรรมการนิเทศชั้นเรียน คิดเป็นร้อยละ 60.71 ผู้รับผิดชอบในการติดตามผลการดำเนินการนิเทศภายในส่วนใหญ่พบว่า เป็นผู้อำนวยการ คิดเป็นร้อยละ 47.32 วิธีการติดตามผลการดำเนินงานนิเทศภายในส่วนใหญ่พบว่า ใช้วิธีการประชุมปรึกษาและการสอบถาม คิดเป็นร้อยละ 58.92 เครื่องมือที่ใช้ในการกำกับติดตามผลการดำเนินงานนิเทศภายในส่วนใหญ่พบว่า เลือกใช้แบบประเมินการปฏิบัติงาน คิดเป็นร้อยละ 51.78 การสร้างเครื่องมือในการติดตามผลการดำเนินงานนิเทศภายในส่วนใหญ่พบว่า ใช้เครื่องมือที่มีอยู่เดิมมาพัฒนาต่อ คิดเป็นร้อยละ 49.10 ผู้รับผิดชอบในการสร้างเครื่องมือในการติดตามผลการดำเนินงานนิเทศภายในส่วนใหญ่พบว่า เป็นผู้รับผิดชอบโครงการ คิดเป็นร้อยละ 41.96 การมีส่วนช่วยเหลือและสนับสนุนการดำเนินการนิเทศภายในส่วนใหญ่พบว่า เป็นการอำนวยความสะดวกในการเสนอโครงการ และการจัดกิจกรรมการนิเทศ คิดเป็นร้อยละ 62.5 วิธีการสร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานนิเทศภายในส่วนใหญ่พบว่า ใช้การกล่าวชมเชยต่อหน้าที่ประชุม คิดเป็นร้อยละ 68.75 โอกาสที่โรงเรียนจะใช้ในการสร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานส่วนใหญ่พบว่า จะใช้ทุกโอกาสที่ครูผู้สอนสร้างผลงาน คิดเป็นร้อยละ 50

ด้านการประเมินผลการนิเทศภายใน

ด้านการประเมินผลการนิเทศภายในโรงเรียนพบว่า วิธีการที่ใช้ในการประเมินการเตรียมความพร้อมก่อนการดำเนินงานนิเทศภายในส่วนใหญ่พบว่า ใช้วิธีการการสอบถาม คิดเป็นร้อยละ 67.85 ในการกำหนดเนื้อหาของการประเมินผลการเตรียมความพร้อมก่อนการดำเนินงานนิเทศภายในส่วนใหญ่พบว่า เป็นเรื่องความรู้ความเข้าใจของครูผู้สอนเกี่ยวกับการนิเทศภายในโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 34.82 ผู้รับผิดชอบการประเมินการเตรียมความพร้อมก่อนการดำเนินงานนิเทศภายในส่วนใหญ่พบว่า เป็นหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ คิดเป็นร้อยละ 33.03 เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลการเตรียมความพร้อมก่อนการดำเนิน

การนิเทศภายในส่วนใหญ่พบว่า เป็นแบบประเมินการปฏิบัติงาน คิดเป็นร้อยละ 59.82 วิธีการประเมินผลระหว่างปฏิบัติงานนิเทศภายในโรงเรียนส่วนใหญ่พบว่า โรงเรียนใช้การประเมินผลการปฏิบัติงาน คิดเป็นร้อยละ 42.85 การกำหนดเนื้อหาในการประเมินผลระหว่างปฏิบัติงานนิเทศภายในส่วนใหญ่พบว่า มีการกำหนดโดยความร่วมมือของครูผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 50.89 ผู้รับผิดชอบในการประเมินผลระหว่างการปฏิบัติงานนิเทศภายในส่วนใหญ่พบว่า เป็นผู้ที่ได้รับผิดชอบโครงการ คิดเป็นร้อยละ 53.57 วิธีการประเมินผลหลังการปฏิบัติงานนิเทศภายในโรงเรียนส่วนใหญ่พบว่า เป็นการสอบถาม คิดเป็นร้อยละ 45.53 วิธีการที่ใช้ในการประเมินความคิดเห็นและความพึงพอใจของครูผู้สอนส่วนใหญ่พบว่า ใช้การสังเกต คิดเป็นร้อยละ 52.14 ผู้รับผิดชอบในการประเมินความคิดเห็นและความพึงพอใจของครูผู้สอนส่วนใหญ่พบว่า เป็นผู้รับผิดชอบโครงการ คิดเป็นร้อยละ 57.14 ผู้รับผิดชอบในการประเมินผลหลังการปฏิบัติงานการนิเทศภายในส่วนใหญ่พบว่า เป็นผู้อำนวยการโรงเรียนและผู้รับผิดชอบโครงการ คิดเป็นร้อยละ 57.14 เครื่องมือในการประเมินผลหลังการปฏิบัติงานส่วนใหญ่พบว่า ใช้แบบประเมินโครงการ คิดเป็นร้อยละ 55.35

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนหลักสูตรสองภาษา (ไทย-จีน) ในสังกัดสำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร มีข้อควรอภิปรายและเสนอแนะ ดังนี้

1. การวางแผนการนิเทศภายในโรงเรียน

ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนมีการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาและวิเคราะห์สาเหตุพร้อมกำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหา โดยให้ครูผู้สอนเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ผู้วิจัยเห็นว่า การให้ครูเข้ามามีส่วนร่วมในวางแผนการดำเนินงานนิเทศภายในดังกล่าว ทำให้โรงเรียนสามารถจัดการนิเทศเพื่อพัฒนาวิชาชีพครูได้อย่างเหมาะสมและประสบความสำเร็จ และสอดคล้องกับ Glickman, Gordon, and Ross-Gordon (2010) ที่เสนอลักษณะของโครงการในการพัฒนาวิชาชีพครูที่ประสบผลสำเร็จ ไว้ว่า ครูจะต้องมีส่วนร่วมในขั้นตอนการวางแผน การดำเนินงาน และการประเมินผลโครงการ ซึ่งจะต้องมีการร่วมมือกันระหว่างเพื่อนครูด้วยกันเองและระหว่างผู้บริหารกับครู สอดคล้องกับ หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานศึกษา กรุงเทพมหานคร (2556) ที่กล่าวว่า ครูผู้สอนมีบทบาทเป็นทั้งผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศ มีหน้าที่ร่วมวางแผน วิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งกำหนดแนวทางในการปฏิบัติงานนิเทศภายใน

2. การดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน

ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน มีการนิเทศติดตามผลโดยผู้อำนวยการสถานศึกษา ผู้อำนวยการสถานศึกษาเป็นผู้สร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานด้วยวิธีการกล่าวชมเชยในที่ประชุม ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า ผู้อำนวยการสถานศึกษาเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการกระตุ้นการทำงานของครู ซึ่ง

การสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของผู้บริหารมีความสำคัญยิ่ง เมื่อครูได้รับกำลังใจได้รับการยกย่องเชิดชูเกี่ยวกับการปฏิบัติงานจะส่งผลให้ครูมีขวัญและกำลังใจ เกิดความมั่นใจในการปฏิบัติหน้าที่ สามารถปฏิบัติงานด้วยความมุ่งมั่นจนเกิดผลสำเร็จ เมื่อครูมีความมุ่งมั่นมีความตั้งใจในการปฏิบัติงาน ส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาที่สูงขึ้นอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของ วรรณพิศา พฤษมาศ (2554) ซึ่งทำการศึกษาดำเนินงานนิเทศภายในของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการศึกษา พบว่าโรงเรียนทุกขนาดมีการสร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน ด้วยการกล่าวชมเชยต่อหน้าที่ประชุม และการให้เกียรติบัตร โอกาสที่โรงเรียนจะใช้ในการสร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานส่วนใหญ่คือ การประชุมประจำเดือน สอดคล้องกับ Lovell and Wiles (1983) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารควรมีบทบาทในการสร้างขวัญกำลังใจแก่ครู ช่วยให้ครูพอใจในงานที่ทำ มีความสะดวกสบาย ปลอดภัยในการทำงาน สนับสนุนให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนและนโยบายต่าง ๆ กระตุ้นให้ครูเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง ช่วยให้ครูรู้สึกว่าคุณเองมีความสำคัญเป็นที่ต้องการในการทำงานและจัดให้มีบริการต่างๆ เช่น คู่มือครู การศึกษาต่อ การอบรมตามที่ต้องการ

3. การประเมินผลการนิเทศภายในโรงเรียน

ผลการวิจัยพบว่า ผู้รับผิดชอบในการประเมินผลก่อนการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนหลักสูตรสองภาษา (ไทย-จีน) ส่วนใหญ่เป็นหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้รับผิดชอบในการประเมินผลก่อนการดำเนินการนิเทศ ซึ่งผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้เป็นผู้ที่ใกล้ชิดกับครูโดยตรง ได้รับความไว้วางใจจากครูที่เป็นเพื่อนร่วมงาน ซึ่งทำให้ครูสามารถพูดคุยปรึกษาถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงาน รับทราบปัญหาที่เกิดขึ้นกับครูผู้สอนโดยตรง ในการประเมินผลก่อนการดำเนินการนิเทศจึงทำให้ผู้รับผิดชอบซึ่งเป็นหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ สามารถวางแผนการดำเนินการนิเทศได้ถูกต้องตามสภาพความเป็นจริง สามารถช่วยเหลือครูในการแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้องเหมาะสม สอดคล้องกับ หน่วยงานนิเทศก์ สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร (2556) กล่าวว่า หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ เป็นผู้รับผิดชอบงานวิชาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ และเป็นผู้ที่มีความเข้าใจในปัญหาและความต้องการของครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกันเป็นอย่างดี ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์ มีบทบาทในการวางแผนดำเนินงานนิเทศภายใน ให้คำปรึกษาแนะนำครู และเป็นผู้นิเทศภายในโรงเรียนตามที่ได้รับมอบหมาย ร่วมติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของกลุ่มสาระการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ วิเคราะห์ สังเคราะห์ สรุป และรายงานผู้อำนวยการสถานศึกษา ตลอดจนนำผลการนิเทศภายในไปปรับปรุงและพัฒนาต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากผลการวิจัย เรื่อง การศึกษาสภาพการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนหลักสูตรสองภาษา (ไทย-จีน) ในสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. สำนักงานการศึกษา ควรกำหนดนโยบายการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนหลักสูตรสองภาษา (ไทย-จีน) อย่างเป็นรูปธรรม และมีการกำกับติดตามผลการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. ผู้บริหารควรส่งเสริมสนับสนุนให้มีการประเมินผลการนิเทศทั้งครูไทย และครูจีน มีการติดตามผลการนิเทศอย่างต่อเนื่อง และสร้างทัศนคติที่ดีต่อการนิเทศภายในโรงเรียน

ข้อเสนอแนะในการทำงานวิจัยในครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาความต้องการการนิเทศการสอนของครูต่างชาติชาวจีนในโรงเรียนหลักสูตรสองภาษา (ไทย-จีน) เพื่อพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของครูชาวจีนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กฤษติกา พัทธชานนท์. (2556). *การปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาจีนระดับอาชีวศึกษา*. สืบค้นจาก www.moe.go.th/websm/2014/may/125.html
- กัลปพฤกษ์โชคศิริ โชคดีมีสุข. (2558). การเตรียมความพร้อมด้านภาษาจีนในการก้าวเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน. *วารสาร มจร. วิชาการ*, 19 (37), 153-161.
- จุไรรัตน์ สุตรุ่ง. (2557). *เอกสารคำสอน วิชา 2748617 การจัดการนิเทศภายในโรงเรียน*. (Management of In-School Supervision). สาขาวิชานิเทศการศึกษา ภาควิชานโยบายการจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- โรงเรียนวัดจักรวรรดิ สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร. (2558). ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินักเรียน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2558. *เอกสารรายงาน*.
- โรงเรียนราชบพิธ สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร. (2558). ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินักเรียน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2558. *เอกสารรายงาน*.
- โรงเรียนวัดลาดปลาเค้า สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร. (2558). ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินักเรียน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2558. *เอกสารรายงาน*.
- โรงเรียนวัดหัวลำโพง สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร. (2558). ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินักเรียน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2558. *เอกสารรายงาน*.
- โรงเรียนสัมพันธวงศ์ สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร. (2558). ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินักเรียน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2558. *เอกสารรายงาน*.

วรรณพิศ พฤษมาศ. (2553). การศึกษาการดำเนินงานนิเทศภายในของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการศึกษา. วารสารอิเล็กทรอนิกส์ ทางการศึกษา OJED. 6(1). 1613 - 1625.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). คู่มือดำเนินการพัฒนาหลักสูตรการพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อรองรับการกระจายอำนาจสำหรับครูและศึกษานิเทศก์. กรุงเทพมหานคร: คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.

หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร. (2556). การนิเทศภายในโรงเรียน สังกัด กรุงเทพมหานคร. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.

อติภา พิสมพ์. (2555). ความสำคัญของภาษาจีนในประเทศไทย. สืบค้นจาก:
<http://education.enn.co.th/1817> .

ภาษาอังกฤษ

Glickman, C. D., Gordon, S. P., and Ross-Gordon, J. M. (2010). *Supervision and instructional leadership: a developmental approach (8th ed.)*. Boston: Allyn and Bacon.

Harris, B. M. (1985). *Supervisory behavior in education (3rd ed.)*. New Jersey: Prentice-Hall.

Lovell, J. T. and Wiles, K. (1983). *Supervision for better school (5th ed.)*. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice-Hall.